

Embedsvirksomhed, som en hvilken som helst anden militær Embedsmand.

Hvad de øvrige Punkter angaaer, som den ærede Rigsdagsmand har berørt, troer jeg, at jeg kan fatte mig meget kort. Han har saaledes meent, at det ikke var nødvendigt at sætte Invaliderne i de højere Classer, da man jo kunde sætte dem fast i en lavere; men jeg maa her gjøre opmærksom paa, at Døftelsen heraf ikke synes at høre hjemme paa dette Sted, og den ærede Rigsdagsmand har selv stillet et saadant Ændringsforslag paa et andet Sted. Jeg maa tilstaae, at det Forslag, han i den Retning har stillet, tiltaler mig ret meget, og jeg troer vistnok, at Udvalget vil komme til at raade Thinget til, ialtsald med nogle Redactionsforandringer, at gaae ind paa det; men jeg synes ikke, at det kan relevere noget Videre med Hensyn til det Punct, som her ligger for, og naar han har henvist til det Vigtige i, at de senere kunne blive forsørgede paa anden Måde, f. Ex. ved Embedsstillinger, saa maa jeg gjøre opmærksom paa, at det strider mod hans eget Forslag. Det vil nemlig af den omdeelte Liste over Ændringsforslag, Pag. 4, nederst paa Siden, sees, at den ærede Rigsdagsmand selv har gjort Forslag til en ny § 13, som lyder saaledes: „Den den Krigsvanføre, ifølge denne Lov, tilstaaede Understøttelse gives uden Hensyn til Formuestilstand eller Ansættelse udenfor Hæren osv. Han er altsaa aldeles gaaet ind paa samme Betragtning som Udvalget, og det kan vistnok heller ikke gaae an, naar det kommer til Gjennemførelse i det Enkelte, at tage Hensyn dertil. Jeg maa endnu tilføie et Par Ord med Hensyn til den Forskiel, som den ærede Rigsdagsmand har villet drage mellem de Sinds svage og dem, som have mistet Fornuftens Brug. Jeg maa tilstaae, at jeg kjender ikke den Forskiel, og jeg troer heller ikke, at andre Læger anerkjender nogen saadan, det maa være et af de særegne Systemer, som den ærede Rigsdagsmand har berørt, men jeg troer ikke, at det System, hvorefter man skulde gjøre Forskiel paa de Sinds svage og dem, som have mistet Fornuftens Brug, endnu er fremkommen i Videnskaben, men den ærede Rigsdagsmand kunde maaskee berige Videnskaben dermed.

Ischærning: Ja, det er just ikke Videnskaben, jeg vilde berige dermed, thi den trænger vistnok ikke, men den ganske simple sundes Betragtning vil vide at gjøre Forskiel paa Folk, hos hvem man kan see, at Forstanden er indskrænket, og paa det, man i Almindelighed forstaaer ved Sinds svagheit. Jeg troer vistnok, at der findes mangen En, hvis Fornuft er indskrænket, og som dog ganske godt kan styre sig selv i de fleste Tilfælde, og som man ikke troer at burde særlig vaage over, hvorimod den, som man i Almindelighed betegner som sinds svag, antager man at skylde en større Omhyggelighed, en ganske anden Paasælselighed, idet man ikke tør overlade ham til sig selv. Jeg vil meget gjerne indrømme, at det er meget vanskeligt at finde Grændselinien, men jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand med mig vil være enig i, at der er en Mængde Begrændsninger mellem det, som er den absolute Fornuft og det, som er den absolute Ufornuft, og nu er det aldeles vist, at eet Sted maae vi finde dem, som vi skulle give en saadan Understøttelse, at de stadigt kunne have et Menneske til Hjælp; thi det har jeg antaget for Begrændsningen mellem dem, jeg har sat i første Classe, og dem, som maae have Noget til Hjælp for at de kunne finde velvillige Folk, som ville bruge dem til det, hvortil deres svage Fornuft tillader dem at blive brugte. Jeg troer, at det vil være temmelig nødvendigt at sætte denne Begrændsning, thi ellers vil man komme til slet ikke at give Noget til Mange, der dog ikke kunne fortjene noget Synderligt, netop fordi deres Fornuft har lidt endeel. Jeg maa forøvrigt erklære, at jeg har saa megen Tillid til Lægerne, at naar jeg bliver syg, lader jeg mig curere, og tager uden Betænkning hvad Lægen foreskriver; men derfor holder jeg mig paa ingen Måde overbeviset om, at de, naar de curere mig, virkelig tilfulde kjende Sygdommens Bestaenighed, og man behøver paa ingen Måde at have den allerminste Mistillid til deres Moralitet og ikke engang til deres Indsigt, for at vide, at der ere saa Videnskaber, som bevæge sig saa meget paa Overfladen og hvor man er nødt til at domme saa meget efter Skinnets, som just de ærede Lægers, og da Skinnets bebrager, kunne de let komme til